

В търсене на изгубената божественост

Шаранът от Румен Шомов - първата българска пиеса, поставена на фламандски

Даниела Горчева
снимки © Rilke Euckermans

режисьорът Sam Bogaerts

На 28, 29 и 30 септември в Гент театралната формация **Bloedgroep** (*Кръвна група*) представи на фламандски **De Karper** (*Шаранът*) - пиеса от Румен Шомов.

Шаранът - "диалог с компютърна кукувичка", както го определя авторът, е пиеса, в която главната роля играе един просяк с "прилична професионална биография".

Но може да се каже също и че главната роля играе един шаран.

Във фламандската постановка (режисурата е дело на един от най-добрите фламандски театralи - Сам Богартс) тази роля е поверена на актрисата Ева Схрам и авторът сподели, че е изключително впечатлен от нейното изпълнение. В ролята на Игнат - просякът с "прилична професионална биография" играе Йобст Схнибе.

Преводът на фламандски дължим на поета Филип Мирсман.

През октомври, освен в Гент, спектакълът бе представен в Брюж, Берхем и Схотен.

През ноември предстои да бъде видян в Стромбек - Бевер и в Арсхот - Белгия, както и в Айндохвен - Холандия (вж стр.15).

"Шаранът" няма сценична реализация на българска театрална сцена, но постановката, осъществена от Радиотеатъра на БНР през 2001 г. под режисурата на Николай Ламбрев, е излъчвана многократно.

- *Хич, не ви трябва да се харчите за театър!* - мърмори героят на пиесата, която с всеки следващ спектакъл увеличава публиката си.

Докато чака подаение пред един от театрите в София, където се развива първото действие, просякът с "прилична професионална биография" философства: - *Аз ли да ви обяснявам, че шекспировци се раждат малко по-вляво на картата - тук шекспировци не се раждат. Обаче всеки си е Шекспир сам за себе си! Сам си пише пиесата, сам си я играе и сам си я гледа, ако му кефне, разбира се...*

В монолога на просяка, продължил после у дома, където го чака домашното му животно, което е... шаран, авторът умело вплита приказката за Златната рибка, стари градски митове и легенди, параноичните разсъждения на преживелия комунизма българин и дори една будистка притча за човешката божественост. Пиесата сполучливо предава може би неразбираемата за западния човек българска убеденост, че животът ни не зависи от нас, а се определя от сили с неясен характер. Игнат, който е загубил всякаква надежда, че "на тоя народ ще му уври дебелата глава" има само едно-единствено желание: да емигрира.

- *Мамка му и живот!* - възкликва сам на себе си той - *Обичаш нещо, а даваш мило и драго да го гледаш само на картичка.*

На финала авторът напомня старата будистка притча, че някога, когато всички хора били богове, така злоупотребили със своята божественост, че Господ им я отнел. Чудел се дълго къде да я скрие от човека - под земята - не, не става - там човекът рано или късно ще я открие, на

дъното на океана - и там не бива - човекът със сигурност ще стигне до дълбините на океана. Тогава Господ измислил най-доброто скривалище - скрил божествеността дълбоко в самия човек.

В своите пиеси Румен Шомов с отчаяна смелост се спуска в дълбините на мрачната човешка душа в търсене на изгубената божественост ... и смелостта му е оценена не само в Белгия.

Той е авторът и на пиесата "Гълъбът", която през 2000 година в конкуренция с 500 произведения от целия свят става призвор на XIV международен конкурс за нова драматургия на *Warehouse Theatre*, Лондон. Останалите три от общо 4 наградени пиеси са от известни английски автори. Джанет Смит режисира лондонската премиера на "Гълъбът". Спектакълът се играе един месец, като има 28 представления, нещо което у нас се постига за около 3-4 години. С "Гълъбът" английската трупа се представя и на театралния фестивал *Premio Candoni arta terme* в Удине, Италия. За спектакъла и пиесата излизат рецензии в "Индипендънт", "Гардиън", "Таймс" и други авторитетни издания.

Кога и къде ще се играят следващите спектакли на "Шаранът" може да прочетете в афиша на стр.15. За повече информация: www.bloedgroep.be